

[Hem](#) > ... > [Dina Rättigheter](#) > [Grundläggande Rättigheter](#) > Croatia

Nationella domstolar och icke-rättsliga organ

Innehåll inlagt av

Kroatien



Kroatien

Nationella domstolar

De lagstadgade domstolarna är viktiga för skyddet av de mänskliga rättigheterna. Deras självständighet och oberoende garanteras genom författningen. Författningsbesvär är en mekanism för att värna medborgarnas möjligheter att utöva sina konstitutionella fri- och rättigheter. Författningsbesvär kan inges av alla medborgare som anser att de mänskliga rättigheter eller grundläggande friheter som de garanteras genom författningen har kränkts av de nationella myndigheterna, lokala och regionala organ och offentligrättsliga enheter som fattar beslut i ärenden som rör rättigheter och skyldigheter, eller misstankar eller anklagelser om brott. Ett författningsbesvär kan inges först efter att alla tillgängliga rättsmedel har uttömts.

Kroatiens författningsdomstol (*Ustavni sud Republike Hrvatske*)

Trg svetog Marka 4

10000 Zagreb

Tfn: +385 1 6400 251

Fax: +385 1 4551 055

<https://www.usud.hr/>

Kroatiens högsta domstol (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*)

Trg Nikole Šubića Zrinskog 3

10 000 Zagreb

Tfn: +385 1 486 22 22, +385 1 481 00 36

Fax: +385 1 481 00 35

E-post: vsrh@vsrh.hr

<http://www.vsrh.hr/>

[Regiondomstolar \(*Županijski sudovi*\)](#)

[Distriktsdomstolar \(*Općinski sudovi*\)](#)

Kroatiens handelsöverdomstol (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*)

Berislavićeva 11, 10 000 Zagreb

Tfn: +385 1 489 68 88

Fax: +385 1 487 23 29

<http://www.vtsrh.hr/>

[Handelsdomstolar \(*Trgovački sudovi*\) i Kroatien](#)  (192 Kb) 

[Handelsdomstolar](#)

Kroatiens högsta förvaltningsdomstol (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*)

Frankopanska 16, 10 000, Zagreb

Tfn: +385 1 480 78 00

Fax: +385 1 480 79 28

<http://www.upravnisudrh.hr/>

Förvaltningsdomstolar (*Upravni sudovi*)

Kroatiens småbrottsöverdomstol (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*)
Ulica Augusta Šenoje 30, 10 000 Zagreb
Tfn: +385 1 480 75 10
Fax: +385 1 461 12 91
E-post: predsjednik@vpsrh.pravosudje.hr
<https://sudovi.hr/VPSRH/>

Ombudsmannen (*Pučki pravobranitelj*)

Trg hrvatskih velikana 6
10 000 Zagreb
Kroatien
Tfn: +385 1 4851 855, +385 1 4851 853
E-post: info@ombudsman.hr
Fax: +385 1 6431 628

Enligt artikel 93 i Kroatiens författning är ombudsmannen det kroatiska parlamentets företrädare när det gäller att främja och skydda de mänskliga rättigheter och grundläggande friheter som anges i författningen, i lagarna och i de internationella instrument om mänskliga rättigheter och friheter som Kroatien har undertecknat.

Ombudsmannen och de biträdande ombudsmännen väljs av det kroatiska parlamentet. Förordnandet är på åtta år. Ombudsmannen skyddar medborgarna från människorättskränkningar till följd av statliga organs eller offentligrättsliga enheters handlingar. Ombudsmannen är det centrala organet för bekämpning av diskriminering och fungerar som nationellt besöksorgan när det gäller bekämpning av tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Ombudsmannen fullgör dessa åligganden på ett fristående och självständigt sätt.

Behörighet:

Skydd av mänskliga rättigheter

Medborgarna har rätt att inge klagomål till ombudsmannen när de anser att myndigheter har kränkt deras rättigheter. Ombudsmannen genomför en undersökning till följd av klagomålet och baserat på de dokument som mottagits. Alla statliga organ, organ med ställning som offentlig myndighet och lokala och regionala myndigheter – dvs. alla offentligrättsliga organ – är skyldiga att lämna alla upplysningar som begärs.

Grundat på de fastställda faktiska omständigheterna kan ombudsmannen lämna yttranden, rekommendationer och underrättelser till de relevanta myndigheterna eller till de överordnade organen och, vid behov, underrätta det kroatiska parlamentet.

Dessutom kontrollerar ombudsmannen att alla föreskrifter är förenliga med den kroatiska författningen och internationella konventioner om skydd av mänskliga rättigheter, och kan uppmana den kroatiska regeringen att ändra eller anta föreskrifter på människorättsområdet. Ombudsmannen kan även uppmana det kroatiska parlamentet att harmonisera föreskrifter med författningen och lagstiftningen. Ombudsmannen har dessutom rätt att väcka talan vid den kroatiska förvaltningsdomstolen för att pröva huruvida lagar och andra författningar är förenliga med den kroatiska författningen.

Främjande av mänskliga rättigheter

Främjandet av mänskliga rättigheter inbegriper forskning och analys, att utveckla och upprätthålla databaser och dokumentation, i god tid och regelbundet informera allmänheten och intressenter, aktivt involvera och samarbeta med civilsamhället, internationella organisationer och akademiska forskningsinstitut samt att ta initiativ för att harmonisera lagstiftningen med internationella och europeiska standarder och tillämpa den lagstiftningen.

Centralt organ för bekämpning av diskriminering

Ombudsmannen tar emot klagomål från fysiska och juridiska personer, tillhandahåller obligatorisk information om personers rättigheter och skyldigheter och möjligheterna till rättsligt eller annat skydd, prövar enskilda ansökningar och vidtar åtgärder inom ramen för sin behörighet för att undanröja diskriminering och skydda diskriminerade personers rättigheter (förutom i pågående rättstvister), genomför medling för att om möjligt få till stånd en uppgörelse utanför domstol som båda parterna kan godta samt överlämnar rapporter om brottslig diskriminering till behörig åklagarmyndighet.

Nationellt besöksorgan

Ombudsmannen utför uppgifter som faller inom ramen för det nationella besöksorganets arbete för att förhindra tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning överallt där personer har berövats sin frihet eller hålls i förvar, sitter fängslade eller hålls inlåsta i övervakade lokaler som de inte själva kan bestämma sig för att lämna.

Detta innebär att de företrädare för ombudsmannen som agerar i denna egenskap besöker fängelser, anstalter, häkten och olika institutioner för personer med psykiska störningar. Besöken sker i förebyggande syfte för att skydda personer som har frihetsberövats eller vars frihet har inskränkts.

Nationella människorättsinstitut

Sedan 2009 har ombudsmannen varit den enda nationella institutionen med ansvar för att skydda och främja mänskliga rättigheter i Kroatien. Ombudsmannen har beviljats s.k. A-status i enlighet med FN:s Parisprinciper, som definierar hur oberoende nationella människorättsinstitut är.

Detta är den högsta nivån av institutionellt oberoende, och ombudsmannen tilldelades på nytt denna status i juli 2013 efter att FN hade övervakat hur rekommendationerna om bevarandet och främjandet av en oberoende ställning hade genomförts.

Människorättsorganisationer för särskilda områden

Barnombudsmannen (*Pravobranitelj za djecu*)

Teslina 10
10 000 Zagreb
Kroatien
E-post: info@dijete.hr
Tfn: 01/4929 669
Fax: 01/4921 277
<http://www.dijete.hr>

Verksamhetsområde

Barnombudsmannen övervakar att lagar och andra författningar i Kroatien om skydd av barns rättigheter och intressen är förenliga med den kroatiska författningen, konventionen om barnets rättigheter och andra internationella dokument om skydd av barns rättigheter och intressen. Ombudsmannen övervakar kränkningar av enskilda barns rättigheter och studerar den allmänna förekomsten och typerna av kränkningar av barns rättigheter och intressen. Ombudsmannen arbetar för att skydda och främja de rättigheter och intressen som barn med särskilda behov har. Ombudsmannen föreslår åtgärder för att bygga upp ett heltäckande system för att skydda och främja barns rättigheter, och för att förhindra handlingar som skadar deras intressen. Ombudsmannen informerar och ger rådgivning till barn om hur de kan utöva och skydda sina rättigheter och intressen, samarbetar med barn, uppmuntrar dem att uttrycka sina åsikter, lyssnar på deras åsikter, tar initiativ till och deltar i verksamhet som ska förbättra barns ställning och föreslår åtgärder för att stärka deras roll i samhället. Ombudsmannen har tillgång till och rätt att ta del av alla uppgifter, upplysningar och handlingar som rör barns rättigheter och skyddet av barn, oavsett sekretessgrad. Ombudsmannen har rätt att inspektera varje institution, statligt organ, juridisk eller fysisk person som är legala förmyndare för barn, och trossamfund där

barn vistas eller är tillfälligt eller permanent bosatta.

Om barnombudsmannen finner att ett barn har utsatts för fysiskt eller psykiskt våld, sexuella trakasserier, övergrepp eller utnyttjande, försummelse eller försumlig behandling måste han eller hon omedelbart rapportera detta till behörig åklagarmyndighet och varsko behörig socialtjänst, och föreslå hur barnets rättigheter och intressen kan skyddas. Ombudsmannen kan be om hjälp från experter eller institutioner som forskar om barns skydd, omvårdnad, utveckling och rättigheter och ska motta sådan hjälp utan dröjsmål.

Jämställdhetsombudsmannen (*Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova*)

Preobraženska 4/1
10 000 Zagreb
Tfn: +385 1 48 48 100
Fax: +385 1 48 44 600
E-post: ravnopravnost@prs.hr
<http://www.prs.hr>

Verksamhetsområde

Jämställdhetsombudsmannen handlägger klagomål om diskriminering på grund av kön, civilstånd eller familjerättslig ställning och sexuell läggning. Ombudsmannen utreder åsidosättanden av principen om jämställdhet mellan könen och fall av diskriminering av enskilda eller grupper av enskilda som begåtts av nationella, lokala eller regionala myndigheter och andra myndigheter med ställning som offentliga myndigheter, anställda vid dessa organ och andra juridiska och fysiska personer.

Ombudsmannens arbete inbegriper rätten att anmäla, lämna förslag och avge rekommendationer.

Om ombudsmannen finner att principen om jämställdhet mellan könen har åsidosatts har ombudsmannen rätt att begära en prövning av huruvida lagen är författningsenlig eller huruvida andra författningar är lagenliga och författningsenliga.

Ombudsmannen för personer med funktionsnedsättning (*Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom*)

Savska cesta 41/3
10 000 Zagreb
Tfn: +385 1 6102 170
Fax: +385 1 6177 901
E-post: ured@posi.hr

Verksamhetsområde

Ombudsmannen för personer med funktionsnedsättning är en fristående nationell institution som framför allt har till uppgift att övervaka och främja de rättigheter som personer med funktionsnedsättning tillförsäkras enligt den kroatiska författningen, internationella fördrag och lagar. Om deras rättigheter kränks har ombudsmannen rätt att slå larm, föreslå åtgärder, avge rekommendationer, ge information och begära rapporter om vilka åtgärder som har vidtagits.

Om ombudsmannen finner att en rättslig lösning missgynnar personer med funktionsnedsättning eller barn med utvecklingssvårigheter, på något sätt förvägrar dem rätten att utöva sina rättigheter eller placerar dem i en mindre fördelaktig ställning i förhållande till personer utan funktionsnedsättning, kan ombudsmannen föreslå hur detta kan ändras.

Ombudsmannen för personer med funktionsnedsättning tar emot enskilda klagomål från personer med funktionsnedsättning och från personer som arbetar för deras intressen, prövar klagomål om kränkning av funktionsnedsattas rättigheter och försöker tillsammans med de institutioner som ansvarar för att lösa dessa frågor hitta den bästa lösningen. Ombudsmannen för personer med funktionsnedsättning ger råd till personer med funktionsnedsättning om hur de kan utöva och skydda sina rättigheter och intressen.

Skydd av personuppgifter

Dataskyddsombudsmannen (*Agencija za zaštitu osobnih podataka*)

Martićeve 14
10 000 Zagreb

Tfn: +385 460 90 00
Fax: +385 4609-099
E-post: azop@azop.hr
<http://www.azop.hr>

Dataskyddsombudsmannen är en offentligrättslig juridisk person som bedriver sin verksamhet på ett fristående och självständigt sätt inom ramen för sina uppgifter och sin behörighet. Dataskyddsombudsmannen utför administrativa och yrkesmässiga uppgifter till skydd av personuppgifter. Inom ramen för sin ställning som offentlig myndighet övervakar dataskyddsombudsmannen skyddet av personuppgifter, uppmärksammar fall av missbruk vid insamling av personuppgifter, upprättar en förteckning över länder och internationella organisationer med starkt uppgiftsskydd, handlägger ansökningar om prövning av kränkningar av de rättigheter som tillförsäkras genom lagen om skydd av personuppgifter samt sköter det centrala registret över personuppgifter.

Gratis rättshjälp

Genom att anta lagen om gratis rättshjälp tog justitieministeriet över den stora och svåra uppgiften att införa ett system med gratis rättshjälp.

Systemet med gratis rättshjälp gör det möjligt för socialt missgynnade medborgare att anlita advokater och få rättsligt bistånd i vissa rättsprocesser samt lika tillgång till rättsliga och administrativa förfaranden.

Mottagare av gratis rättshjälp

Följande personer kan få rättshjälp i den mening som avses i lagen om gratis rättshjälp:

- Kroatiska medborgare.
- Barn som inte är kroatiska medborgare men befinner sig i Kroatien utan att vara i sällskap med en vuxen som enligt lag ansvarar för dem.
- Utlänningar med tillfälligt uppehållstillstånd, under förutsättning att det tillämpas ömsesidigt, och utlänningar med permanent uppehållstillstånd.
- Utlänningar som fått tillfälligt skydd.
- Utlänningar som olagligen eller för kortare tid vistas i landet vid utvisnings- eller återvändandeförfaranden.
- Asylsökande, personer med asylstatus och utlänningar med status som subsidiärt skyddsbehövande och deras familjemedlemmar som är lagligen bosatta i Kroatien, om rättsligt bistånd inte föreskrivs i någon särskild lag.

Tillhandahållare av gratis rättshjälp

Enligt lagen om gratis rättshjälp tillhandahålls gratis rättshjälp av

- advokater,
- bemyndigade föreningar,
- rättshjälpsbyråer, och
- statliga förvaltningsmyndigheter på regional nivå.

Typer av gratis rättshjälp

Det finns primär rättshjälp och sekundär rättshjälp.

Primär rättshjälp

Primära rättshjälpsformer:

- Allmän juridisk information.
- Juridisk rådgivning.
- Utarbetande av inlagor till offentligrättsliga organ, Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna och internationella organisationer i enlighet med internationella avtal och reglerna för dessa organs funktion.
- Representation i förfaranden inför offentligrättsliga organ.
- Rättshjälp vid förlikning utanför domstol.

Primär rättshjälp tillhandahålls av statliga förvaltningsmyndigheter på regional nivå, bemyndigade föreningar och rättshjälpsbyråer.

Vid tillhandahållandet av primär rättshjälp är myndigheter bemyndigade att erbjuda allmän juridisk information och juridisk rådgivning samt att utarbeta inlagor.

Den som ansöker om primär rättshjälp bör direkt kontakta en instans för primär rättshjälp.

Sekundär rättshjälp

Sekundära rättshjälpsformer:

- Juridisk rådgivning.
- Utarbetande av inlagor i förfaranden för att skydda arbetstagares rättigheter gentemot arbetsgivaren.
- Utarbetande av inlagor i tvister.
- Representation i domstolsförfaranden.
- Rättshjälp vid förlikning.
- Befrielse från rättegångskostnader.
- Befrielse från domstolsavgifter.

Sekundär rättshjälp tillhandahålls av advokater.

Sekundär rättshjälp får beviljas i följande typer av förfaranden:

- Förfaranden som avser sakrätt i fast egendom, förutom förfaranden om fastighetsregister.
- Förfaranden som avser anställningsförhållanden.
- Förfaranden som avser familjeförhållanden, förutom förfaranden om äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan om makarna inte har några gemensamma eller adopterade minderåriga barn eller vuxna barn som de är vårdnadshavare för.
- Förfaranden som avser verkställighets- och säkerhetsförfaranden som gäller indrivning eller säkrande av fordringar som uppkommit i förfaranden där rättshjälp kan beviljas enligt bestämmelserna i lagen om gratis rättshjälp.
- Förlikning.
- I undantagsfall, i alla övriga administrativa och civilrättsliga förfaranden när sådant behov uppstår på grund av de sökandes och deras hushållsmedlemmars särskilda livssituationer, i enlighet med det grundläggande syftet med lagen om gratis rättshjälp.

Förfarandet för att beviljas sekundär rättshjälp inleds med en ansökan till behörig myndighet i regionen eller till Zagreb stad.

I enlighet med bestämmelserna i lagen om gratis rättshjälp måste personer som vill utnyttja sin rätt till gratis rättshjälp inge ett ifyllt standardansökningsformulär om rättshjälp till den statliga myndigheten i den region där de är bosatta. Ansökan ska åtföljas av ett skriftligt medgivande från sökanden och de vuxna medlemmarna av deras hushåll, om att alla egendomsrelaterade uppgifter får lämnas ut och att de godtar allt materiellt och straffrättsligt ansvar för att uppgifterna i ansökan stämmer.

Ansökningsformuläret kan laddas ned från justitieministeriets webbplats, eller hämtas från de statliga myndigheterna på regional nivå, från distriktsdomstolar eller från socialtjänstkontor under kontorstid.

Inga administrativa avgifter tas ut för att inge ansökningar, som ska lämnas personligen eller skickas som rekommenderat brev.

Beviljandet av rättshjälp innebär att alla eller vissa rättsliga kostnader täcks, beroende på sökandens ekonomiska situation. Kostnaderna för förfarandet får i viss utsträckning delas, beroende på mottagarens materiella omständigheter.

Om rättshjälp beviljas i begränsad utsträckning står mottagaren av rättshjälp för skillnaden mellan det totala beviljade beloppet och det faktiska advokatarvodet, i enlighet med tjänstens värde enligt tariffen för advokaters arvode och kostnadsersättning.

Justitieministeriet avgör överklaganden av rättshjälpsökande i andra instans, beslutar i första instans om upptagande av föreningar och rättshjälpsbyråer i registret över dem som tillhandahåller primär rättshjälp, sköter registret och utövar administrativ och yrkesmässig tillsyn över dem som tillhandahåller primär rättshjälp.

Information om gratis rättshjälp finns på [det kroatiska justitieministeriets webbplats](#) eller kan erhållas på e-postadressen besplatna.pravna.pomoc@pravosudje.hr, där du får svar så snabbt som möjligt.

Alla frågor kan ställas direkt till de statliga förvaltningsmyndigheterna på regional nivå.

Gränsöverskridande tvister

En gränsöverskridande tvist är en tvist där den part som ansöker om rättshjälp har hemvist eller är varaktigt bosatt i en annan EU-medlemsstat än den medlemsstat där domstolen är belägen eller där beslutet ska verkställas.

Rättshjälp vid gränsöverskridande tvister tillhandahålls i samband med privaträttsliga ärenden, förlikningsförfaranden, uppgörelser utanför domstol, verkställighet av offentliga handlingar och juridisk rådgivning i dessa förfaranden. Däremot gäller bestämmelserna om gränsöverskridande tvister inte i förfaranden som rör skatter eller tullar eller andra administrativa förfaranden.

En sökande som har hemvist eller är varaktigt bosatt i Kroatien och som ansöker om rättshjälp i en gränsöverskridande tvist vid en domstol i en annan medlemsstat ska inge sin ansökan till myndigheten på den ort där vederbörande har hemvist eller är varaktigt bosatt. Den behöriga myndigheten ska vidarebefordra ansökan till justitieministeriet inom åtta dagar från det att den mottog ansökan. Justitieministeriet ska översätta ansökan och den styrkande dokumentationen till det eller de officiella språk som används i medlemsstaten eller av den behöriga mottagande myndigheten, och inom 15 dagar från mottagandet vidarebefordra handlingarna till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där domstolen är belägen eller där beslutet ska verkställas (den mottagande myndigheten). Om rättshjälp inte beviljas är sökanden skyldig att stå för översättningskostnaderna.

Sökanden kan även inge ansökan direkt till den mottagande myndigheten i den medlemsstat där domstolen är belägen eller där beslutet ska verkställas.

En sökande som har hemvist eller är varaktigt bosatt i en annan medlemsstat och som ansöker om rättshjälp i en gränsöverskridande tvist vid en domstol i Kroatien har rätt till rättshjälp i enlighet med bestämmelserna i lagen om gratis rättshjälp. I Kroatien är det sökanden eller den behöriga myndigheten i den medlemsstat där sökanden har hemvist eller är varaktigt bosatt (den översändande myndigheten) som översänder ansökan om rättshjälp till justitieministeriet (den mottagande myndigheten). Formulären och den styrkande dokumentationen måste översättas till kroatiska, annars avslås ansökan.

Ansökningar ska lämnas med hjälp av det standardformulär som föreskrivs i kommissionens beslut 2004/844/EG av den 9 november 2004 om fastställelse av formulär för ansökningar om rättshjälp enligt rådets direktiv 2003/8/EG om förbättring av möjligheterna till rättslig prövning i gränsöverskridande tvister genom fastställande av gemensamma minimiregler för rättshjälp i sådana tvister.

Senaste uppdatering: 20/12/2021

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.